

Arrestnummer <i>C 1 1262 / 2020</i>
Repertoriumnummer <i>2020/ 3478</i>
Datum van uitspraak 6 november 2020
Notitienummer griffie 2018/NT/880 - -
Notitienummer parket-generaal

Hypothecaire inschrijving
Vergunningsregister

Hof van beroep Gent

Arrest

tiende kamer
correctionele zaken

Aangeboden op
Niet te registreren

Kopie
Afgeleverd aan: VLAAMSE OVERHEID
Uitsluitend voor bestuurlijke inlichting - behoeften van
invendige aard
PRO JUSTITIA
Beroep in cassatie
door
~~de~~
en

dat. 17. 11. 2020

Bij arrest van het Hof van Cassatie.

dat. 11. 05. 2021 (nr P. 20. 1197.N)

*werden de cassatieberoepen
van beide beklagden verworpen*

01.06.2021

COVER 01-00001801449-0001-0019-01-01-1

Not.nr. VU.66.L2.006582/14

In de zaak van het OPENBAAR MINISTERIE

tegen

1. nr. *1556* (ON
met maatschappelijke zetel te
- beklaagde -

2. nr. *1557* (RRN)
geboren te op
zaakvoerder,
wonende te
- beklaagde -

verdacht van:

te op niet nader te bepalen tijdstippen in de periode van 1 augustus 2013 tot 29 september 2014,

de eerste en de tweede:

om het wanbedrijf uitgevoerd te hebben of om aan de uitvoering ervan rechtstreeks medegewerkt te hebben, door enige daad, tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder zijn bijstand het misdrijf niet kon gepleegd worden, door giften, beloften, bedreigingen, misbruik van gezag of van macht, misdadige kuiperijen of arglistigheden, dit misdrijf rechtstreeks uitgelokt te hebben, om, hetzij door woorden in openbare bijeenkomsten of plaatsen gesproken, hetzij door enigerlei geschrift, drukwerk, prent of -zinnebeeld, aangeplakt, rondgedeeld of verkocht, te koop geboden of openlijk tentoongesteld, het feit rechtstreeks uitgelokt te hebben

A.

Bij inbreuk op artikel 6.1.1.1° van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, hetzij zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning, hetzij in strijd met de vergunning, hetzij na verval, vernietiging, verstrijken van de termijn van de vergunning, hetzij in geval van schorsing van de vergunning, hierna vermelde handelingen, zoals bepaald bij artikel 4.2.1.1° a (het verrichten van navolgend bouwwerk, met uitzondering van onderhoudswerken : het

┌ PAGE 01-00001801449-0002-0019-01-01-4 ┐

optrekken of plaatsen van een constructie), te hebben uitgevoerd, namelijk:

1. Het optrekken van een witte veranda;
2. Het optrekken van een bergplaats met rode profielen;
3. Het optrekken van een afdakconstructie met onderliggende betonverharding;
4. Het plaatsen van een automatische poort en houten panelen op een betonsokkel.

B.

Bij inbreuk op artikel 6.1.1.1° van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, hetzij zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning, hetzij in strijd met de vergunning, hetzij na verval, vernietiging, verstrijken van de termijn van de vergunning, hetzij in geval van schorsing van de vergunning, hierna vermelde handelingen, zoals bepaald bij artikel 4.2.1.4° (het aanmerkelijk wijzigen van het reliëf van de bodem, hetzij door de bodem aan te vullen, op te hogen, uit te graven of uit te diepen waarbij de aard of de functie van het terrein wijzigt, namelijk door op de grasweide het aanbrengen van zand ten einde een loop piste voor paarden uit te breiden te hebben uitgevoerd.

C.

Bij inbreuk op artikel 6.1.1.1° van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening hetzij zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning, hetzij in strijd met de vergunning, hetzij na verval, vernietiging, verstrijken van de termijn van de vergunning, hetzij in geval van schorsing van de vergunning, hierna vermelde handelingen, zoals bepaald bij artikel 4.2.1.7° (het opsplitsen van een woning of het wijzigen in een gebouw van het aantal woonegelegenheden die hoofdzakelijk bestemd zijn voor de huisvesting van een gezin of een alleenstaande, ongeacht of het gaat om een eengezinswoning, een etagewoning, een flatgebouw, een studio of een al dan niet gemeubileerde kamer), namelijk door het opsplitsen van het gebouw gelegen te _____ in 2 afzonderlijke woonegelegenheden, door de oude stal/berging om te vormen naar een woonegelegenheid, te hebben uitgevoerd.

Met de omstandigheid in hoofde van eerste en tweede verdachte dat de supra omschreven misdrijven gepleegd werden door een instrumenterende ambtenaar, vastgoedmakelaar of andere persoon die in de uitoefening van zijn beroep of activiteit onroerende goederen koopt, verkavelt, te koop of te huur zet, verkoopt of verhuurt, bouwt of vaste of verplaatsbare inrichtingen ontwerpt en/of opstelt of bij dergelijke verrichtingen als tussenpersonen optreedt, bij de uitoefening van zijn beroep.

Op het perceel aldaar gelegen te _____ gekadastraerd als _____
samen gevoegd tot huidig nummer _____ met een _____

PAGE 01-00001801449-0003-0019-01-01-4

oppervlakte van eigendom van KBO nr.
crachtens een akte verleden door notaris te op 24.09.2013.

* * * *

1.1 De rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Veurne, kamer V17, besliste bij vonnis van 4 juli 2018 op tegenspraak als volgt:

“OP STRAFGEBIED

Spreekt de **eerste beklagde** vrij uit hoofde van de tenlastelegging A4 wat betreft het plaatsen van een automatische poort en B en ontslaat haar bijgevolg van elke verdere rechtsvervolgung dienaangaande.

Verklaart de tenlastelegging A1, A2, A3, A4 wat betreft het plaatsen van houten panelen op een betonsokkel naast de automatische poort en C bewezen in hoofde van **eerste beklagde** en veroordeelt haar uit dien hoofde, voor deze feiten, vermengd tot **een geldboete van tweeduizend (2.000) euro, te verhogen met 50 opdecimen en zo gebracht op 12.000 euro.**

De rechtbank stelt vast dat deze veroordeelde nog geen veroordeling opgelopen heeft tot een criminele straf of tot een geldboete van meer dan 24.000 euro (artikel 8 en 18bis van de wet van 10 februari 1994) en meent dat een opdeproefstelling van aard is om de verbetering van deze veroordeelde te doen verhopen.

Beveelt dat de tenuitvoerlegging van onderhavig vonnis, gelet op artikel 8 en 18bis der wet van 29 juni 1964, binnen de perken van artikel 14 van dezelfde wet, in hoofde van **eerste beklagde** uitgesteld wordt voor een termijn van DRIE JAAR voor wat betreft de helft van de uitgesproken geldboete van 2.000,00 euro.

Spreekt de **tweede beklagde** vrij uit hoofde van de tenlastelegging A4 wat betreft het plaatsen van een automatische poort en B en ontslaat hem bijgevolg van elke verdere rechtsvervolgung dienaangaande.

Verklaart de tenlastelegging A1, A2, A3, A4 wat betreft het plaatsen van houten panelen op een betonsokkel naast de automatische poort en C bewezen in hoofde van **tweede beklagde** en veroordeelt hem uit dien hoofde, voor deze feiten, vermengd tot **een geldboete van tweeduizend (2.000) euro, te verhogen met 50 opdecimen en zo gebracht op 12.000 euro**, en vervangen, bij gebreke van betaling binnen de wettelijke termijn, door een vervangende gevangenisstraf van drie maanden.

De rechtbank stelt vast dat deze veroordeelde nog geen veroordeling opgelopen heeft tot een criminele straf of tot een hoofdgevangenisstraf van meer dan twaalf maanden (artikel 4 van

de wet van 10 februari 1994) en meent dat een opdeproefstelling van aard is om de verbetering van deze veroordeelde te doen verhoplen.

Beveelt dat de tenuitvoerlegging van onderhavig vonnis, gelet op artikel 8 der wet van 29 juni 1964, binnen de perken van artikel 14 van dezelfde wet, uitgesteld wordt voor een termijn van DRIE JAAR voor wat betreft de helft van de uitgesproken geldboete van 2.000 euro.

Veroordeelt eerste en tweede beklagde tevens tot verplichte betaling van een bedrag van elk 25 euro, verhoogd met de opdecimen, hetzij 25 x 8 = tweehonderd euro (200 EUR) als bijdrage aan het bijzonder Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en occasionele redders.

Veroordeelt eerste en tweede beklagde bovendien tot betaling van een geïndexeerde vergoeding van elk 51,20 EURO bij toepassing van het K.B. van 28 december 1950.

Veroordeelt eerste en tweede beklagde tot verplichte betaling van een bedrag van 20,00 euro, als bijdrage aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand

Verwijst eerste en tweede beklagde tevens in solidum tot de kosten van het geding, tot op heden begroot in het geheel op tweeënzestig euro en achttien cent.

Verklaart de herstellvordering van de gewestelijk stedenbouwkundige inspecteur ontvankelijk en in de hierna bepaalde mate gegrond.

*Beveelt het herstel in de oorspronkelijke toestand van het perceel aeleaen te kadastraal gekend onder
hetgeen impliceert:*

- het afbreken en verwijderen van de onvergunde witte veranda, aangebouwd aan de woning/stal (foto 2 bijlage 1 aan proces-verbaal ;*
- het afbreken en verwijderen van de onvergunde bergplaats met rode profielen (foto's F3 en F7 bijlage 1 aan proces-verbaal ;*
- het afbreken en verwijderen van de afdakconstructie met onderliggende betonverharding (foto's F5, F6, F8, F9, F11, F17 en F20 bijlage 1 aan proces-verbaal ;*
- het afbreken en verwijderen van de houten panelen op betonsokkel naast de automatische poort (foto's F2 en F14 bijlage 1 aan proces-verbaal*

Tevens wordt aan elk van beide veroordeelden een dwangsom van 80,00 EUR/dag opgelegd, voor zover niet aan de voorwaarden inzake het herstel in de oorspronkelijke toestand wordt voldaan binnen de twaalf maanden na datum van het vonnis, en zonder toekenning van dwangsomtermijnen zoals voorzien in artikel 1385bis, laatste lid

Gerechtigd Wetboek, waarbij de niet-naleving van de opgelegde voorwaarden dient vastgesteld te worden door een gerechtsdeurwaarder.

Er wordt aan de gewestelijk stedenbouwkundige inspecteur machtiging verleend om overeenkomstig artikel 6.1.46 van de Vlaamse Codes Ruimtelijke Ordening ambtshalve over te gaan tot afbraak van de hierboven beschreven bouwwerken, voor zover de veroordeelden in gebreke zouden blijven te voldoen aan de voorwaarden van de opgelegde herstelmaatregel, en dit op kosten van de veroordeelden.

Voor zoveel als nodig worden de burgerlijke belangen, overeenkomstig artikel 4 al.2 V.T.Sv., zoals vervangen bij de artikel 2 van de Wet van 13 april 2005, ambtshalve aangehouden, voor gebeurlijke andere schadelijders.”

1.2 Tegen dit vonnis werd hoger beroep ingesteld op:

- 24 juli 2018 door de beklaagde tegen “de beschikkingen van het vonnis aangeduid en omschreven in het neergelegde grievenformulier”;
- 24 juli 2018 door de beklaagde tegen “de beschikkingen van het vonnis aangeduid en omschreven in het neergelegde grievenformulier”;
- 25 juli 2018 door het openbaar ministerie tegen tegen “al de beschikkingen van het vonnis”.
- 25 juli 2018 door het openbaar ministerie tegen tegen “al de beschikkingen van het vonnis”.

1.3 Er werd een verzoekschrift in de zin van artikel 204 Wetboek van Strafvordering ingediend op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Veurne, op:

- 24 juli 2018 door de raadsman van de beklaagde
- 24 juli 2018 door de raadsman van de beklaagde ;
- 25 juli 2018 door het openbaar ministerie ten aanzien van de beklaagde
- 25 juli 2018 door het openbaar ministerie ten aanzien van de beklaagde

1.4 Op de rechtszitting van 27 september 2019 (inleidingszitting) van dit hof, zelfde kamer, werden op verzoek van de raadsman van de beklaagden en na de partijen te hebben gehoord, bij toepassing van de artikelen 152, § 1 en 209bis, laatste lid, Wetboek van Strafvordering, conclusietermijnen vastgelegd en werd de rechtsdag bepaald op de rechtszitting van 31 januari 2020.

Op de rechtszitting van 31 januari 2020 werd de behandeling van de zaak ambtshalve uitgesteld naar de rechtszitting van vrijdag 27 maart 2020 te 14.00 uur.

Op de rechtszitting van 27 maart 2020 werd de behandeling van de zaak omwille van de coronacrisis en de dwingende Covid-19-maatregelen uitgesteld naar de rechtszitting van 4 september 2020.

De conclusietermijnen zijn nageleefd.

1.5 Het hof hoorde op de openbare rechtszitting van 4 september 2020 in het Nederlands:

- de beklaagde _____ in zijn middelen van verdediging, bijgestaan door meester advocaat met kantoor te _____

- de beklaagde _____ in haar middelen van verdediging, vertegenwoordigd door meester _____ advocaat met kantoor te _____

- het openbaar ministerie in zijn vordering bij monde van _____ advocaat-generaal.

2.1 De onderscheiden verklaringen van hoger beroep tegen het vonnis van 4 juli 2018 gedaan op de griffie van de rechtbank die het vonnis heeft gewezen, werden tijdig en regelmatig naar de vorm gedaan.

De verzoekschriften of grievenformulieren die de grieven bevatten die tegen het vonnis worden ingebracht, werden eveneens tijdig ingediend.

2.2 In het door de advocaat van de beklaagden _____ en _____ ingediende grievenformulier hoger beroep, opgesteld volgens het door de Koning vastgestelde model, wordt bepaald welke grieven tegen het voormeld vonnis worden ingebracht, namelijk met betrekking tot de beslissingen over de procedure (reden: verjaring telastlegging A), de schuld wat betreft de telastleggingen A1, A2, A3, A4 en C, de straf en de herstelvordering.

De grief van de beklaagden tegen de vrijspraak voor de telastlegging A4 wat betreft het plaatsen van de automatische poort is bij gebrek aan belang niet-ontvankelijk. De niet-ontvankelijkheid van deze grief van de beklaagden brengt niet mee dat hun overige grieven niet meer nauwkeurig zijn, noch brengt dit de niet-ontvankelijkheid van hun respectief hoger beroep mee.

In de door het openbaar ministerie ingediende grievenformulieren hoger beroep ten aanzien van respectief de beklaagde _____ en de beklaagde _____ wordt nauwkeurig bepaald welke grieven tegen het voormeld vonnis worden ingebracht, namelijk met betrekking tot de beslissingen over de straf en de herstelvordering. Het openbaar ministerie vermeldde ook 'volgberoep' als grief, wat meebrengt dat het openbaar ministerie zich de grieven van de beklaagden eigen maakte.

De hoger beroepen van respectief de beklaagden _____ en _____ en de hoger beroepen van het openbaar ministerie zijn ontvankelijk (art. 203 en 204 Wetboek van Strafvordering).

Het hof beslist in dit arrest binnen de perken van de hoger beroepen en vervolgens van de grieven zoals bedoeld in artikel 210 Wetboek van Strafvordering. In dit verband stelt het hof vast dat er geen redenen zijn om ambtshalve een grief in de zin van de voormelde bepaling op te werpen.

De vrijspraak door de eerste rechter voor de telastlegging A4 wat betreft het plaatsen van een automatische poort en de telastlegging B (namelijk: het aanbrengen van zand op een grasweide ten einde een loop piste voor paarden uit te breiden) is niet door enig beroep bestreden, zodat deze beslissing definitief is en niet vervat is in de saisine van het hof.

3. Het hof verwijst naar het feitenoverzicht in het beroepen vonnis (p. 4 en 5).

4. De periode van de telastleggingen A en C strekt zich uit van 1 augustus 2013 tot 29 september 2014.

Voor zover bewezen werden de feiten van de telastleggingen A en C gepleegd met eenzelfde misdadig opzet en vormen deze samen een voortgezet misdrijf, waarvan de verjaring begint te lopen op de laatste dag, *in casu* 29 september 2014. De verjaring werd gestuit door de betekening van het bevel tot dagvaarding voor het hof aan de beklaagden op 1 juli 2019. Sindsdien is geen vijf jaar verstreken zodat de verjaring van de strafvordering niet is ingetreden, zoals ten onrechte voorgehouden door de beklaagden.

5. De lokale politie stelde in opdracht van het gemeentebestuur van de stad _____ proces-verbaal op (stukken 3, 4 en 5). Algemeen stelde de politie vast dat het gebouw, zonder vergunning, in twee afzonderlijke woningen werd opgesplitst en dat een aantal bijgebouwen zonder vergunning werden opgericht. Ook de inspectie RWO verrichtte vaststellingen (stukken 16-32).

Het perceel is volgens het gewestplan gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

De beklaagde verklaarde op 23 april 2015 dat hij zaakvoerder is van de _____ die eigenaar is van de woningen in de _____ te _____ (stuk 37). De werken werden in zijn opdracht uitgevoerd voor rekening van de rechtspersoon. De bedoeling was om een gastenkamer te maken in het gebouw. In de _____ woont de familie _____ en dit op basis van lijfrenteoverkoop. In de gastenkamer met nummer _____ verblijft _____ verklaarde aan de stedenbouwkundig inspecteur dat zij er woonde, maar dat haar 'domicilie' verderop genoteerd stond (in de _____ stuk _____)

12). Zij verblijft er op vraag van de beklaagde om op de paarden te letten. Zij bevestigde dat de oude stal is ingericht als woning met twee slaapkamers.

Op 11 januari 2016 was nog geen regularisatieaanvraag ingediend (stuk 77). Dit was ook op 14 april 2017 nog niet het geval, al verklaarde de architect dat hij er mee bezig was (stuk 125).

6. Uit de vergelijking van de foto's en de verklaring van (stuk 113-114) volgt dat, anders dan de beklaagden voorhouden, de constructies vermeld in de telastlegging A(1-2-3) niet al aanwezig waren voor de aankoop van het perceel door de beklaagde die het pand op lijfrente verkocht aan de beklaagde en de woning aan nummer in die zin betreft, verklaarde uitdrukkelijk dat alle wijzigingen zijn uitgevoerd na verkoop op lijfrente aan in 2013. Het betrof onder meer de veranda en de omvorming van het zogenaamde voederhok naar gastenverblijf.

Bovendien volgt uit de door de beklaagden zelf overhandigde facturen van aannemers dat de aanpassingen aan de woning werden uitgevoerd in de loop van het jaar 2013 en het jaar 2014.

7. Ten onrechte voeren de beklaagden aan dat de bergplaats en de overkapping (veranda) aan het woonhuis reeds aanwezig waren voor de eigenares van het onroerend goed werd.

Dat er voor de aankoop reeds een overkapping aan het woonhuis aanwezig was, doet geen afbreuk aan het feit dat de beklaagden deze overkapping verwijderd hebben en op die plaats zonder vergunning een veranda hebben opgericht. Er is niet louter sprake van een verbetering van de (vroegere) overkapping, doch wel een geheel nieuw opgerichte constructie, die vergunningsplichtig is. De argumenten van de beklaagden waarbij de vergelijking gemaakt wordt met een zonnetent, parasol of zijscherm gaan niet op. Ook het argument van de beklaagden dat een veranda een afgesloten constructie is die strekt tot woongelegenheid en dat er *in casu* geen afgesloten veranda werd geplaatst, ook omdat de bovenzijde van de veranda veelal openstaat, snijdt geen hout. Nergens is voor de vergunningsplicht van een veranda als constructie de vereiste gesteld dat deze constructie moet dienst doen als woongelegenheid.

Ook van de bergplaats met rode profielen kan op grond van de dossiergegevens worden vastgesteld dat het een volledig nieuwe constructie is.

Hetzelfde geldt voor de afdakconstructie met onderliggende betonverharding. De beklaagden erkennen in hun conclusie overigens uitdrukkelijk "*dat zij dit gebouwd (hebben) om de veiligheid van de paarden te garanderen*". Volstrekt ten onrechte stellen de beklaagden dat een betonverharding niet het optrekken van een constructie uitmaakt en

aldus niet juist zou verwoord zijn in de aanhangig makende dagvaarding. Artikel 4.2.1.1° Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening bepaalt: *“Niemand mag zonder voorafgaande omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen: de hiernavolgende bouwwerken verrichten, met uitzondering van onderhoudswerken:*

a) het optrekken of plaatsen van een constructie,

b) het functioneel samenbrengen van materialen waardoor een constructie ontstaat,

c) het afbreken, herbouwen, verbouwen en uitbreiden van een constructie”. Een aangebrachte betonverharding maakt wel degelijk een constructie uit, die vergunningsplichtig is. Het is deze feitelijke handeling die in de telastlegging A3 duidelijk is vermeld. Dat taalkundig een betonverharding niet zou worden ‘opgetrokken’ of ‘geplaatst’ en dat er mogelijk sprake is van het functioneel samenbrengen van materialen waardoor een constructie ontstaat, doet geen afbreuk aan het feit dat het een handeling betreft die bedoeld wordt in artikel 4.2.1.1° Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

Ook de houten panelen op een betonsokkel vormen een constructie die in opdracht van de beklaagden werd opgericht, echter zonder vergunning.

De omstandigheid dat de beklaagden voorhouden dat zij niet wisten dat voor de omvorming van de stal naar een woongelegenheid een vergunning vereist was, is zonder enige relevantie voor de beoordeling van de telastlegging C. Onwetendheid of goede trouw, die overigens niet wordt aangetoond en ook niet te controleren valt, ontslaat de betrokkenen niet van naleving van de vergunningsplicht. Ook het gegeven dat in de notariële akte vermeld is dat er sprake was van een ‘woonhuis’ is zonder belang. Deze vermelding brengt niet mee dat voor dergelijke aanpassing en werken tot uitvoering hiervan een voorafgaandelijke stedenbouwkundige vergunning nodig is. Ook het feit dat de stad geen misdrijven meldde doet geen afbreuk aan het wetens en willens karakter.

Geenszins moet voor de beoordeling van de strafvordering het verkrijgen door de beklaagden van een regularisatievergunning worden afgewacht. Bovendien kan de aflevering van een regularisatievergunning geen invloed hebben op de vaststelling van de schuld voor de bewezen misdrijven. Anders dan de beklaagden stellen kunnen zij wel degelijk veroordeeld worden voor misdrijven die geregulariseerd (zouden) worden.

De te last gelegde misdrijven vereisen enkel (algemeen) opzet als moreel element. De beklaagden pleegden de feiten wetens en willens, dit is bewust en met kennis van zaken en zonder dat rechtvaardiging, schuldonthefing en niet-toerekeningsvatbaarheid enigszins aannemelijk wordt gemaakt.

De telastleggingen A1, A2, A3 en C zijn voor het hof bewezen. Deze zijn ook aan de beide beklaagden toe te rekenen. De beklaagde _____ en niet een andere persoon, gaf opdracht om de werken uit te voeren. De bewezen misdrijven werden gepleegd voor rekening van de beklaagde _____ die handelde door toedoen van de beklaagde _____ Binnen de beklaagde _____ die dient als een

patrimoniumvennootschap, was onvoldoende aandacht voor de naleving van de stedenbouwkundige regels, wat een eigen strafrechtelijke fout van de rechtspersoon is.

8. Tot 30 juli 2018 luidde artikel 5, tweede lid, Strafwetboek als volgt: *“Wanneer de rechtspersoon verantwoordelijk gesteld wordt uitsluitend wegens het optreden van een geïdentificeerde natuurlijke persoon, kan enkel degene die de zwaarste fout heeft begaan worden veroordeeld. Indien de geïdentificeerde natuurlijke persoon de fout wetens en willens heeft gepleegd kan hij samen met de verantwoordelijke rechtspersoon worden veroordeeld.”*

Artikel 2 van de wet van 11 juli 2018 tot wijziging van het Strafwetboek en de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering wat de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van rechtspersonen betreft, die in werking trad op 30 juli 2018, vervangt artikel 5 Strafwetboek door de volgende bepaling:

“Een rechtspersoon is strafrechtelijk verantwoordelijk voor de misdrijven die hetzij een intrinsiek verband hebben met de verwezenlijking van zijn doel of de waarneming van zijn belangen, of die, zoals blijkt uit de concrete omstandigheden, voor zijn rekening zijn gepleegd.

Met rechtspersonen worden gelijkgesteld:

1° tijdelijke handelsvennootschappen en stille handelsvennootschappen;

2° vennootschappen bedoeld in artikel 2, § 4, tweede lid, van het Wetboek van Vennootschappen, alsook handelsvennootschappen in oprichting;

3° burgerlijke vennootschappen die niet de vorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen.

De strafrechtelijke verantwoordelijkheid van de rechtspersonen sluit die van de natuurlijke personen, die daders zijn van dezelfde feiten of eraan hebben deelgenomen, niet uit.”

Gezien de strafuitsluitingsgrond die vervat was in het vroegere tweede lid van artikel 5 Strafwetboek op grond van de nieuwe wet niet langer van toepassing is op de datum van dit arrest, doch wel nog gold op het ogenblik van de feiten van de telastlegging die zich voor 30 juli 2018 situeerden, past het hof, voor zover van toepassing, artikel 5, tweede lid (oud) Strafwetboek toe.

Overeenkomstig artikel 5, tweede lid (oud) Strafwetboek is een rechtspersoon strafrechtelijk verantwoordelijk voor misdrijven die hetzij een intrinsiek verband hebben met de verwezenlijking van zijn doel of de waarneming van zijn belangen, of die, naar blijkt uit de concrete omstandigheden, voor haar rekening zijn gepleegd. Wanneer de rechtspersoon verantwoordelijk gesteld wordt uitsluitend wegens het optreden van een geïdentificeerde natuurlijke persoon, kan enkel degene die de zwaarste fout heeft begaan worden veroordeeld. Cumulatie in de vervolging en veroordeling van de rechtspersoon en de

natuurlijke persoon is evenwel mogelijk indien de geïdentificeerde natuurlijke persoon de fout wetens en willens heeft gepleegd.

Gezien de bewezen feiten, zoals vermeld, met opzet, dit is wetens en willens werden gepleegd, is er geen grond voor toepassing van de decumul van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid tussen de rechtspersoon en de natuurlijke persoon door wiens optreden de rechtspersoon handelde.

9. De voor de beide beklaagden bewezen telastleggingen A1, A2, A3, A4 wat betreft de houten panelen op de betonsokkel en C zijn voor elk van hen de opeenvolgende uiting van eenzelfde misdadig opzet zodat het hof overeenkomstig artikel 65, eerste lid, Strafwetboek voor ze samen een straf toepast.

Anders dan de beklaagden stellen, is de verzwarende omstandigheid van (sinds 1 maart 2018) artikel 6.2.1, laatste lid, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (op het ogenblik van de bewezen feiten artikel 6.1.1, laatste lid) wel degelijk voorhanden. De beklaagden zijn professionelen inzake vastgoed en aldus personen die in de uitoefening van hun beroep of activiteit onroerende goederen kopen, verkavelen, te koop of te huur zetten, verkopen of verhuren, bouwen of vaste of verplaatsbare inrichtingen ontwerpen en/of opstellen of personen die bij die verrichtingen als tussenpersoon optreden, bij de uitoefening van hun beroep. Dat de [redacted] een zogenaamde patrimoniumvennootschap is sluit de verzwarende omstandigheid niet uit, integendeel bevestigt deze omstandigheid de professionele relatie met onroerende goederen. In het doel van de vennootschap is bovendien uitdrukkelijk vermeld onder meer het verwerven, bouwen, opschikken, uitrusten en opbouwen van onroerende goederen, wat valt onder het toepassingsgebied van de voorziene verzwarende omstandigheid. Als zaakvoerder van deze vennootschap is ook de beklagde [redacted] als een professioneel in vastgoed te aanzien. Voor de toepasselijkheid van de verzwarende omstandigheid is helemaal niet vereist dat de beklagde een promotor of vastgoedmakelaar is. Evenmin doorslaggevend is de omstandigheid dat de beklaagden niet aan projectontwikkeling doen. Dat de beklaagden voorhouden dat de rechtspersoon over onroerend goed beschikt enkel om de hoeve [redacted] te exploiteren als domein voor onder meer gastenkamers en een feestzaal is eveneens zonder relevantie. Aldus is de voor de beklaagden toe te passen straf wat betreft de natuurlijke persoon een gevangenisstraf van vijftien dagen tot vijf jaar en/of een geldboete van 2.000 euro tot 500.000 euro en wat betreft de rechtspersoon een geldboete van 2.000 euro tot 500.000 euro.

De beklaagden hebben zonder zich te storen aan de vergunningsplicht diverse vergunningsplichtige handelingen gesteld. De beklagde [redacted] rekende er daarbij duidelijk op dat alles wel in orde zou komen. De straf moet de beklaagden duidelijk maken dat de naleving van de stedenbouwkundige regels ernstig te nemen is in het belang van een goede ruimtelijke ordening.

Gezien de economische inslag van de gepleegde misdrijven is een geldboete passend en noodzakelijk als maatschappelijke vergelding. Uit niets volgt dat een geldboete de beklagden sociaal zou declasseren of hun sociale reclassering op onevenredige wijze in het gedrang zou brengen, zodat het hof geen reden ziet om in te gaan op de, ondergeschikte, vraag tot het gelasten van de opschorting van de uitspraak van de veroordeling. Bovendien zou deze gunst de beklagden, die als professionelen handelingen met betrekking tot onroerende goederen stellen, onvoldoende aanzetten tot naleving van de regels ter vrijwaring van de omgeving.

De beklagde _____ is nog niet veroordeeld geweest tot een criminele straf of tot een hoofdgevangenisstraf van meer dan twaalf maanden of tot een gelijkwaardige straf die in aanmerking genomen wordt overeenkomstig artikel 99*bis* Strafwetboek en het hof veroordeelt hem niet tot één of meer hoofdvrijheidsstraffen van meer dan vijf jaar gevangenis. De beklagde _____ is nog niet veroordeeld geweest tot een criminele straf of tot een geldboete van meer dan 24.000 euro of tot een gelijkwaardige straf die in aanmerking genomen wordt overeenkomstig artikel 99*bis* Strafwetboek en het hof veroordeelt haar niet tot een geldboete van meer dan 120.000 euro. Het hof gelast voor elke beklagde voor een proeftermijn van drie jaar gewoon uitstel van de tenuitvoerlegging van de opgelegde geldboete in de hierna bepaalde mate, omdat te verwachten is dat dit de beklagden voldoende tot wetsconform handelen zal aanzetten.

De bewezen feiten werden gepleegd na 31 december 2011 en voor 1 januari 2017, zodat het hof de geldboete verhoogt met 50 deciem.

De hierna bepaalde vervangende gevangenisstraf zet de beklagde _____ in passende mate aan tot betaling van de geldboete.

10. De beklagden zijn hoofdelijk gehouden tot de kosten, gevallen in de beide aanleggen aan de zijde van het openbaar ministerie zoals hierna bepaald, al deze kosten ondeelbaar veroorzaakt zijnde door de in hunnen hoofde bewezen verklaarde telastleggingen, die hen gemeen zijn.

Het hof veroordeelt beklagden als veroordeelden tot een correctionele hoofdstraf elk tot het betalen van de bijdrage van 25 euro tot financiering van het bijzonder Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders (art. 29 van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen). Deze bijdrage, die een eigen aard heeft en geen straf inhoudt, wordt vermeerderd met 70 deciem tot telkens 200 euro, en dit ongeacht de datum van de bewezen verklaarde feiten.

Sinds 3 september 2020 luidt artikel 91 van het koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken "*In criminele en correctionele zaken die kosten van brief- en pakketport hebben veroorzaakt, wordt door de rechter aan de Staat als correspondentiekosten een som toegeschat, die niet meer mag*

bedragen dan 10 procent van de gezamenlijke kosten. Voor elke criminele, correctionele en politiezaak wordt door de rechter bovendien aan iedere veroordeelde een vergoeding van 50 euro opgelegd" en dit ingevolge artikel 1 van het koninklijk besluit van 28 augustus 2020 tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken (B.S. 3 september 2020). Het hof verhoogt de vermelde kosten met 10% in elke aanleg en veroordeelt de beklaagden elk tot betaling van de vermelde vergoeding van 50 euro.

Met toepassing van artikel 4, § 3 en artikel 5, § 1 van de wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand, in werking getreden op 1 mei 2017 ingevolge artikel 6 van het koninklijk besluit van 26 april 2017 tot uitvoering van de wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand, veroordeelt het hof de beklaagden ook tot het betalen van een bijdrage van elk 20 euro aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand.

11.1 De gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur heeft bij brief van 27 mei 2015 bij het parket een herstellvordering ingeleid. Bij de herstellvordering is het positief advies van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid (thans: Hoge Raad voor de Handhavingsuitvoering) gevoegd zodat voldaan is aan artikel 6.3.1, § 6, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

De herstellvordering strekt, wat betreft de constructie 1, tot het herstel in de oorspronkelijke staat door het stoppen en ongedaan maken van het gebruik van de stal als woning, het afbreken en verwijderen van de onvergunde witte veranda, het afbreken en verwijderen van de afdakconstructie met onderliggende betonverharding en het afbreken en verwijderen van de automatische poort en de houten panelen op betonsokkel.

Het opleggen van een dwangsom wordt gevorderd.

11.2 Artikel 6.1.41 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening werd opgeheven sinds 1 maart 2018. Vanaf die datum bepaalt artikel 6.3.1 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening:

"Naast de straf beveelt de rechtbank, ambtshalve of op vordering van een bevoegde overheid, een meerwaarde te betalen en/of bouw- of aanpassingswerken uit te voeren en/of de plaats in de oorspronkelijke toestand te herstellen of het strijdige gebruik te staken. Dat gebeurt, met inachtneming van de volgende rangorde:

1° als het gevolg van het misdrijf kennelijk verenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening, het betalen van een meerwaarde;

2° als dit kennelijk volstaat om de plaatselijke ordening te herstellen, de uitvoering van bouw- of aanpassingswerken;

3° in de andere gevallen, de uitvoering van het herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand of de staking van het strijdige gebruik.

Voor de diverse onderdelen van eenzelfde misdrijf kunnen verschillende herstelmaatregelen gecombineerd worden, bevolen volgens de rangorde, vermeld in het eerste lid. Het bevolen

herstel dekt steeds de volledige illegaliteit ter plaatse, ook al werd die mee veroorzaakt door stedenbouwkundige misdrijven of inbreuken die niet bij de rechter aanhangig zijn.”

Deze bepaling moet worden gelezen in de context van artikel 159 Grondwet, krachtens hetwelk de rechter geen gevolg mag geven aan bestuurshandelingen die niet met de wetten overeenstemmen. De rechter dient de herstellvordering op haar externe en interne wettigheid te toetsen en te onderzoeken of ze strookt met de wet, dan wel of ze op machtsoverschrijding of machtsafwending berust. Meer bepaald dient het hof na te gaan of de beslissing van het bestuur om het herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand te vorderen uitsluitend met het oog op de goede ruimtelijke ordening is genomen. Het hof beoordeelt niet de opportuniteit van de gevorderde maatregel.

Het bevelen van een herstelmaatregel vereist dat de plaatselijke ordening door het misdrijf is geschaad en de maatregel er toe strekt deze plaatselijke ordening te herstellen. Het is dus niet zo dat bij een niet-regulariseerbare overtreding van de bestemmingsvoorschriften het herstel in de oorspronkelijke toestand steeds moet worden bevolen, ongeacht de impact van de constructie op de plaatselijke ordening.

Overeenkomstig artikel 1 Eerste Aanvullend Protocol Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM), moet de rechter nagaan of de vordering van de stedenbouwkundig inspecteur om een bepaalde herstelmaatregel te vorderen, uitsluitend met het oog op de goede ruimtelijke ordening is genomen. Hij moet de vordering die gebaseerd is op motieven die vreemd zijn aan de ruimtelijke ordening of op een opvatting van een goede ruimtelijke ordening die kennelijk onredelijk is, zonder gevolg laten.

De rangorde van de te bevelen herstelmaatregelen in artikel 6.3.1, § 1, eerste lid, 1°, 2° en 3°, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening toont aan dat de omvang van de schade aan de plaatselijke ruimtelijke ordening, nog meer dan de overtreding zelf, bepalend is voor de keuze van de herstelmaatregel.

In beide gevallen blijft de evenredigheids- en redelijkheidstoets onverminderd van toepassing: het gevorderde herstel moet evenredig zijn aan de *in concreto* vastgestelde aantasting van de ruimtelijke ordening en de maatregel moet redelijk blijven in vergelijking tot de last die dit voor de betrokkenen meebrengt. De concrete vaststelling dat de gevolgen van het misdrijf kennelijk niet verenigbaar zijn met een goede ruimtelijke ordening volstaat om het eventueel te bevelen herstel naar recht te verantwoorden.

11.3 Wat betreft de automatische poort zijn de beklagden definitief vrijgesproken en is de herstellvordering ongegrond.

Wat betreft de omvorming van de stal tot woning en het gebruik ervan als woning beschikt de beklagde over een wettige en definitieve stedenbouwkundige

(regularisatie)vergunning van 22 april 2015, zodat ook dit deel van de herstellvordering ongegrond is.

De strijdigheid van de overige inbreuken met de goede ruimtelijke ordening werd concreet en voldoende gemotiveerd in de herstellvordering (blz. 5 en 6). De herstellvordering is intern en extern wettig.

Er is voor de vermelde constructies geen proces-verbaal van vaststelling van herstel overeenkomstig artikel 6.36, § 1, tweede lid, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, zodat dit herstel niet kan worden vastgesteld.

De resterende herstelmaatregelen moeten aldus nog bevolen worden. Indien bepaalde bevolen herstelmaatregelen al zouden zijn uitgevoerd, dan zal dit blijken bij de controle door de eiser in herstel.

11.4 Gelet op het talmen van de beklagden in het verleden om tot het volledig herstel over te gaan, wordt terecht de verbeurte van een dwangsom gevorderd bij niet naleving van het bevel tot herstel. De hierna uitgesproken modaliteiten vormen een gepaste en noodzakelijke aansporing van de veroordeelden om nu effectief zelf tot herstel over te gaan of over te laten gaan. Een vrijwillige uitvoering van de opgelegde herstelmaatregelen verdient vanuit het oogpunt van het algemeen belang de voorkeur, gezien een ambtshalve uitvoering van de herstelmaatregelen kosten voor de gemeenschap veroorzaakt, waarbij er geen enkele zekerheid bestaat over de recuperatie van deze kosten.

De beklagden krijgen een hersteltermijn vooraleer de dwangsom verbeurt, terwijl de hersteltermijn pas loopt vanaf het in kracht van gewijsde gaan van dit arrest.

De lange tijd sedert dewelke de beklagden reeds vrijwillig konden overgaan tot het volledig herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand en de gezien de aard en omvang van de werken voldoende ruime termijn welke hen hiertoe nog wordt verleend, brengen mee dat er geen reden is om bij toepassing van artikel 1385*bis*, laatste alinea, Gerechtelijk Wetboek nog een zekere termijn te bepalen waarna zij pas de dwangsom zullen kunnen verbeuren.

Het bedrag van de dwangsom per dag dat na het in kracht van gewijsde gaan van het arrest en na het verlopen van de hersteltermijn geen gevolg wordt gegeven aan het opgelegde herstel, moet voldoende hoog zijn om hen aan te zetten tot vrijwillig herstel.

Er is geen grond om een maximum voor de te verbeuren dwangsom te bepalen, gezien dit *in casu* de effectiviteit van de dwang die moet uitgaan van een dwangsom zou beperken.

Dictum

PAGE 01-00001801449-0016-0019-01-01-4

Toegepaste wetsartikelen:

Het hof maakt toepassing van de hiervoor aangehaalde artikelen, met inbegrip van deze vermeld in de bewezen telastleggingen, en van de artikelen:

- 211 Wetboek van Strafvordering,
- 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken,
- 8 en 18*bis* Probatiewet.

Perken van het hoger beroep:

Het hof stelt vast dat gelet op de verklaringen van hoger beroep en vervolgens de grievenformulieren het ingevolge het vonnis van 4 juli 2018 vaststaat dat:

- de beklaagden _____ en de beklaagde _____ elk definitief zijn vrijgesproken voor de telastlegging A4 wat betreft het plaatsen van een automatische poort en de telastlegging B.

Beslissing van het hof:

Het hof,
rechtsprekend op tegenspraak,

verklaart de beroepen ontvankelijk en er ten gronde over beslissend:

bevestigt het beroepen vonnis in de beslissing tot aanhouden van de burgerlijke belangen:

wijzig het beroepen vonnis voor zover bestreden voor het overige **als volgt**:

op strafgebied:

veroordeelt de beklaagde _____ voor de bewezen telastleggingen A1, A2, A3, A4 wat betreft het plaatsen van houten panelen op betonsokkel en C samen tot een geldboete van 2.000 euro, verhoogd met 50 deciemmen tot 12.000 euro;

gelast voor de beklaagde _____ voor een proeftermijn van drie jaar gewoon uitstel van de tenuitvoerlegging wat betreft de helft van de opgelegde geldboete;

veroordeelt de beklaagde _____ voor de bewezen telastleggingen A1, A2, A3, A4 wat betreft het plaatsen van houten panelen op betonsokkel en C samen tot een geldboete van 2.000 euro, verhoogd met 50 deciemmen tot 12.000 euro of een vervangende gevangenisstraf van drie maanden;

gelast voor de beklaagde _____ voor een proeftermijn van drie jaar gewoon
uitstel van de tenuitvoerlegging wat betreft de helft van de opgelegde geldboete;

veroordeelt de beklaagden _____ en _____ elk tot betaling van
een bedrag van 25 euro, vermeerderd met 70 deciem en zo gebracht op telkens 200 euro
te betalen als bijdrage tot de financiering van het fonds tot hulp aan de slachtoffers van
opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders;

veroordeelt de beklaagden _____ en _____ elk tot betaling van een
bedrag van 50 euro als vergoeding voor de kostprijs van het verloop van de strafprocedure;

veroordeelt de beklaagden _____ en _____ elk tot betaling van
een bijdrage van 20 euro aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand;

veroordeelt de beklaagden _____ en _____ hoofdelijk tot
betaling van de kosten van de strafvordering, voor het openbaar ministerie begroot op
297,58 euro in eerste aanleg en 151,70 euro in beroep;

herstelvordering:

verklaart de herstelvordering ongegrond voor zover deze betrekking heeft op het
verwijderen van de automatische poort en de omvorming van de stal en het gebruik ervan
als woning;

beveelt lastens elk van de beklaagden het herstel in de oorspronkelijke toestand van het
perceel gelegen te _____ kadastraal gekend onder
_____ hetgeen impliceert:

- het afbreken en verwijderen van de onvergunde witte veranda, aangebouwd aan de
woning/stal (foto 2 bijlage 1 aan proces-verbaal _____);
- het afbreken en verwijderen van de onvergunde bergplaats met rode profielen
(foto's F3 en F7 bijlage 1 aan proces-verbaal _____);
- het afbreken en verwijderen van de afdakconstructie met onderliggende
betonverharding (foto's F5, F6, F8, F9, F11, F17 en F20 bijlage 1 aan proces-verbaal
_____);
- het afbreken en verwijderen van de houten panelen op betonsokkel naast de
automatische poort (foto's F2 en F14 bijlage 1 aan proces-verbaal _____);
binnen een termijn van twaalf maanden vanaf de dag dat dit arrest in kracht van gewijsde is,
onder verbeurte van een dwangsom van 100 euro per dag vertraging in nakoming van dit
bevel lastens elke beklaagde;

machtigt overeenkomstig artikel 6.3.4, § 1, eerste lid, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening
de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur en de burgemeester van de stad _____ tot
ambtshalve uitvoering van de herstelmaatregel.

Kosten eerste aanleg herbegroot:

Dagv. beklaagden:	€ 50,53
Hypoth. inschr.:	€ 220,00
	€ 270,53
+ 10 %:	€ 27,05
Totaal:	€ 297,58

Kosten beroep:

Afschrift vonnis:	€ 30,00
Afschriften akten HB:	€ 6,00
Afschriften akten HB OM:	€ 6,00
Opstelrecht HB bekl.:	€ 70,00
Dagv. beklaagden:	€ 25,91
	€ 137,91
+ 10 %:	€ 13,79
Totaal:	€ 151,70

Kosten beroep t.l.v. Staat:

2 ^e dagv. beklaagden:	€ 26,67
----------------------------------	----------------

Dit arrest is gewezen te Gent door het hof van beroep, tiende correctionele kamer, samengesteld uit raadsheer _____ als waarnemend kamervoorzitter, raadsheer _____ en _____ en in openbare rechtszitting van **6 november 2020** uitgesproken door wnd. kamervoorzitter _____ in aanwezigheid van advocaat-generaal, met bijstand van griffier _____

